

Avtal om ekonomiskt partnerskap EG-EAC:s partnerstater

Europaparlamentets resolution av den 25 mars 2009 om ramavtalet för ett avtal om ekonomiskt partnerskap mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan, och partnerstaterna i Östafrikanska gemenskapen å andra sidan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina resolutioner av den 25 september 2003 om WTO:s femte ministerkonferens i Cancún¹, av den 12 maj 2005 om utvärderingen av Doha-rundan efter beslutet av WTO:s allmänna råd av den 1 augusti 2004², av den 1 december 2005 om förberedelserna inför WTO:s sjätte ministerkonferens i Hongkong³, av den 23 mars 2006 om utvecklingspåverkan av avtalen om ekonomiskt partnerskap⁴, av den 4 april 2006 om bedömningen av Doharundan efter WTO:s ministerkonferens i Hongkong⁵, av den 1 juni 2006 om handel och fattigdom: Utformning av en handelspolitik som maximerar handelns bidrag till fattigdomslindringen⁶, av den 7 september 2006 om beslutet att tills vidare skjuta upp förhandlingarna om utvecklingsagendan från Doha⁷, av den 23 maj 2007 om avtal om ekonomiskt partnerskap⁸, av den 12 juli 2007 om TRIPS-avtalet och tillgång till läkemedel⁹, av den 12 december 2007 om ekonomiskt partnerskap¹⁰, och sin ståndpunkt av den 5 juni 2008 om förslaget till rådets förordning om tillämpning av Allmänna preferenssystemet under perioden 1 januari 2009–31 december 2011 samt om ändring av förordningarna (EG) nr 552/97 och (EG) nr 1933/2006 och av kommissionens förordningar (EG) nr 964/2007 och (EG) nr 1100/2006¹¹,
- med beaktande av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan, och partnerstaterna i Östafrikanska gemenskapen å andra sidan,
- med beaktande av partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (Cotonouavtalet),
- med beaktande av slutsatserna från möten i rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) i april 2006, oktober 2006, maj 2007, oktober 2007, november 2007 och maj 2008,

¹ EUT C 77 E, 26.3.2004, s. 393.

² EUT C 92 E, 20.4.2006, s. 397.

³ EUT C 285 E, 22.11.2006, s. 126.

⁴ EUT C 292 E, 1.12.2006, s. 121.

⁵ EUT C 293 E, 2.12.2006, s. 155.

⁶ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 261.

⁷ EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 244.

⁸ EUT C 102 E, 24.4.2008, s. 301.

⁹ EUT C 175 E, 10.7.2008, s. 591.

¹⁰ EUT C 323 E, 18.12.2008, s. 361.

¹¹ Antagna texter, P6_TA(2008)0252.

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 oktober 2007 om avtal om ekonomiskt partnerskap (EPA) (KOM(2007)0635),
 - med beaktande av Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT), särskilt artikel XXIV,
 - med beaktande av förklaringen från WTO:s fjärde ministerkonferens, som antogs den 14 november 2001 i Doha,
 - med beaktande av förklaringen från WTO:s sjätte ministerkonferens, som antogs den 18 december 2005 i Hongkong,
 - med beaktande av den rapport och de rekommendationer från WTO:s arbetsgrupp för handelsrelaterat bistånd ”Aid for Trade” som antogs av WTO:s allmänna råd den 10 oktober 2006,
 - med beaktande av FN:s millenniedeklaration av den 8 september 2000, i vilken världssamfundet gemensamt fastställde kriterier för fattigdomsutrotning, de s.k. millenniutvecklingsmålen,
 - med beaktande av Gleneagles-kommunikén som antogs av G8-mötet den 8 juli 2005,
 - med beaktande av artikel 108.5 jämförd med artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Avtalen om ekonomiskt partnerskap (EPA) bör vara WTO-förenliga avtal som syftar till att stödja regional integration och främja successiv integrering av AVS-ländernas ekonomier i världsekonomin, och därigenom främja dessa länders hållbara sociala och ekonomiska utveckling och bidra till de övergripande insatserna för att utrota fattigdomen i AVS-länderna.
 - B. Enligt WTO-bestämmelserna behöver de länder som omfattas av avtal om ekonomiskt partnerskap inte göra åtaganden om avreglering på tjänsteområdet.
 - C. Avtalen om ekonomiskt partnerskap bör användas för att bygga upp en långsiktig relation genom vilken handel stöder utveckling.
 - D. Den rådande finansiella och ekonomiska krisen innebär att politiska förbindelser som syftar till rättvis handel kommer att vara viktigare än någonsin för utvecklingsländerna.
 - E. Interimsavtalet om ekonomiskt partnerskap (IEPA) är inriktat på varuhandel och förenlighet med WTO:s bestämmelser.
 - F. IEPA kommer att få avgörande inflytande på den framtida utvecklingen av ekonomin, de sociala förhållandena och miljön i partnerländerna i Östafrikanska gemenskapen (EAC) och deras handelspartner i östra och södra Afrika.
 - G. EAC:s partnerstater inrättade en tullunion 2005 och arbetar mot målen att etablera en inre marknad senast 2010, en monetär union senast 2012 och en politisk Östafrikansk federation.
 - H. IEPA kan troligen påverka räckvidd och innehåll i framtida avtal mellan EAC-staterna och andra handelspartner samt regionens position i förhandlingarna.

- I. Det råder begränsad konkurrens mellan EU och AVS länderna eftersom den stora merparten av EU:s export i huvudsak består av varor som AVS länderna inte producerar men ofta behöver antingen för direkt konsumtion eller som insatsvaror i den inhemska industrin. Detta är däremot inte fallet för handeln med jordbruksprodukter, där EU:s exportsubventioner utgör ett allvarligt hinder för AVS-producenter inom jordbruket, djuruppfödningen och mejerisektorn, och som snedvrider och ofta förstör både de lokala och regionala marknaderna. Därför uppmanas EU med eftertryck att utan dröjsmål börja fasa ut alla typer av exportstöd.
 - J. EAC:s partnerländer har indikerat att de önskar omförhandla ett antal av de frågor som ingår i IEPA.
 - K. Ingen av liberaliseringsplanerna kräver att ett land ska börja avskaffa några tariffer före 2015. EAC-partnerstaterna har dessutom 24 år på sig att fullborda den avreglering som föreskrivs i IEPA.
 - L. Handelsåtaganden måste åtföljas av ökat stöd till handelsrelaterat bistånd.
 - M. Syftet med EU:s strategi för handelsbistånd "Aid for Trade" är att stödja utvecklingsländernas kapacitet att utnyttja nya handelsmöjligheter och kompensera för anpassningskostnader och eventuella negativa effekter i samband med handelns avreglering.
 - N. Ingenting i ett potentiellt fullvärdigt EPA bör försämra förmågan hos partnerländerna i EAC att främja tillgången till läkemedel.
1. Europaparlamentet anser att IEPA måste bidra till att vitalisera handelsutbytet mellan AVS-länderna och EU, ökad ekonomisk tillväxt, regional integration, ekonomisk diversifiering, minskad fattigdom och förverkligande av millennieutvecklingsmålen. Därför insisterar parlamentet på ett flexibelt genomförande som fullt ut beaktar den begränsade kapaciteten hos EAC:s partnerstater.
 2. Europaparlamentet betonar att sådana avtal inte kan anses tillfredsställande så länge de inte uppfyller följande tre kriterier: De erbjuder AVS-länderna stöd till hållbar utveckling, främjar deras deltagande i världshandeln och stärker regionaliseringsprocessen. För att förhindra negativa effekter när ekonomierna i EAC:s partnerstater öppnas upp måste man tillhandahålla EU-stöd så att man skapar konkreta fördelar genom handelspreferenser och lägger grunden till en ekonomisk och social utveckling.
 3. Europaparlamentet upprepar att det anser att EPA – om de är lämpligt utformade – innebär en möjlighet att vitalisera handelsförbindelserna mellan AVS-länderna och EU, främja AVS-ländernas ekonomiska diversifiering och regionala integration och minska fattigdomen i AVS-länderna.
 4. Europaparlamentet uppmuntrar förhandlingsparterna att slutföra förhandlingarna under 2009 som planerat. Parlamentet uppmanar parterna att göra allt de kan för att ett fullständigt EPA mellan AVS-länderna och Europeiska unionen ska kunna ingås före 2009 års utgång, som planerat.
 5. Europaparlamentet uppmärksammar hur fördelaktigt undertecknandet av ett IEPA har varit för exportörerna genom att deras möjligheter att exportera till Europeiska unionen

har ökat sedan den förmånliga tullbehandlingen enligt Cotonouavtalet upphörde den 31 december 2007. Därmed har de undvikit de skador som AVS-exportörer kunde ha drabbats av om de hade varit tvungna att verka under mindre fördelaktiga handelssystem.

6. Europaparlamentet välkomnar det faktum att Europeiska unionen erbjuder AVS-länderna fullständigt tull- och kvotfritt tillträde till Europeiska unionens marknad för de flesta produkter.
7. Europaparlamentet betonar att IEPA är ett avtal om varuhandel i syfte att bevara och kraftigt öka möjligheterna för EAC:s partnerstater att exportera till Europeiska unionen, både genom fullt marknadstillträde och förbättrade ursprungsbestämmelser.
8. Europaparlamentet betonar att undertecknandet av IEPA är ett nödvändigt steg mot hållbar tillväxt i hela denna region och understryker vikten av fortsatta förhandlingar mot ett fullständigt avtal som uppmuntrar ökad handel, fler investeringar och fördjupad regional integration.
9. Europaparlamentet påminner om att EPA bör vara förenliga med WTO-reglerna, vilka inte kräver eller förbjuder att avtalen innehåller avregleringsåtaganden eller regleringskyldigheter avseende tjänster, skydd av immateriella rättigheter och de s.k. Singaporefrågorna.
10. Europaparlamentet begär att en regleringsram inrättas under övergångsperioden från ett IEPA till ett fullvärdigt EPA när det gäller tjänster. Parlamentet framhåller att man om möjligt måste se till att bestämmelser om samhällsomfattande tjänster har införts, inklusive bestämmelser om grundläggande offentliga tjänster. I detta sammanhang understryker parlamentet än en gång de uppfattningar som man redovisade i sin resolution av den 4 september 2008 om handel med tjänster¹.
11. Europaparlamentet påminner om att en verklig regional marknad är en nödvändig förutsättning för att med framgång kunna genomföra IEPA, och att regional integration och regionalt samarbete är nödvändigt för den sociala och ekonomiska utvecklingen i EAC:s partnerstater.
12. Europaparlamentet kräver att inga avtal mellan Europeiska unionen och ESA-länderna får motsäga varandra eller förhindra regional integration i denna storregion.
13. Europaparlamentet konstaterar att det inom IEPA har införts övergångsperioder för små och medelstora företag för att dessa ska kunna anpassa sig till de förändringar som avtalet innebär. Parlamentet uppmanar myndigheterna i EAC:s partnerstater att fortsätta stödja små och medelstora företags intressen i sina förhandlingar mot ett fullständigt EPA.
14. Europaparlamentet uppmanar Europeiska unionen att tillhandahålla myndigheterna och den privata sektorn i AVS-länderna ökat och adekvat stöd för att underlätta omställningen av ekonomin efter undertecknandet av IEPA.
15. Europaparlamentet stöder därför de överenskomna tullpostundantag som inriktas på jordbruksprodukter och vissa förädlade jordbruksprodukter eftersom dessa huvudsakligen baseras på behovet av att skydda nystartade företag eller känsliga produkter i dessa

¹ Antagna texter, P6_TA(2008)0407.

länder.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att specificera hur anslagen till de utlovade prioriterade utgifterna inom den ökade budgeten för det handelsrelaterade biståndet "Aid for Trade" har fördelats i AVS-regionen.
17. Europaparlamentet uppmanar de berörda länderna att tillhandahålla klar och tydlig information om den ekonomiska och politiska situationen och utvecklingen i dessa länder för att förbättra samarbetet med kommissionen.
18. Europaparlamentet uppmärksammar att det har införts ett kapitel om utvecklingssamarbete i det fullständiga EPA. Detta omfattar samarbete om varuhandel, utbudssidans konkurrenskraft, infrastruktur som främjar handeln, handel med tjänster, handelsrelaterade frågor, institutionellt kapacitetsbyggande och skatteanpassningar. Parlamentet uppmanar båda parter att stå fast vid sitt åtagande att inte slutföra förhandlingar om konkurrenskraft och offentlig upphandling förrän man har byggt upp tillräcklig kapacitet.
19. Europaparlamentet påminner om att EPA måste bidra till utvecklingsmål, politik och prioriteringar i EAC:s partnerstater, inte bara till sin struktur och sitt innehåll utan även på det sätt och i den anda som det tillämpas.
20. Europaparlamentet påminner om att Europeiska unionens strategi för handelsrelaterat bistånd "Aid for Trade" antogs i oktober 2007, med åtagandet att öka EU:s samlade handelsrelaterade bistånd till 2 miljarder EUR (2 000 000 000 EUR) per år senast 2010 (1 miljard EUR från gemenskapen och 1 miljard EUR från medlemsstaterna). Parlamentet framhåller att EAC:s partnerstater måste få en lämplig och rättvis andel.
21. Europaparlamentet kräver att man snabbt fastställer och anslår en andel av resurserna för det handelsrelaterade biståndet Aid for Trade. Parlamentet betonar att dessa medel bör vara extra resurser och inte enbart vara en ompaketering av EUF-medel, att medlen bör anpassas efter EAC:s prioriteringar och att utbetalningarna bör ske i tid, vara förutsebara och följa tidsplanerna för genomförande av nationella och regionala strategiska utvecklingsplaner. Parlamentet motsätter sig att några som helst former av villkor knyts till EPA då EU stöd beviljas, och uppmanar kommissionen att garantera att tillgången till medel i den tionde europeiska utvecklingsfonden inte ska kopplas samman med förhandlingarnas resultat och takt.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förtydliga hur anslagen fördelas i regionen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att dra upp riktlinjerna för ytterligare anslag efter budgetåtagandena för 2008–2013.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, med tanke på rådets åtaganden i september 2007 om avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPS) och tillgång till läkemedel, att inte förhandla om läkemedelsrelaterade TRIPS-plusbestämmelser som berör folkhälsan och tillgången till läkemedel i det fullständiga EPA, att avstå från att begära att skyldigheterna i konventionen om patentsamarbete och patenträttskonventionen ska följas eller godtas, att avstå från att infoga villkoren från direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, och att inte införa t.ex. skydd av icke-orginaldatabaser i det fullständiga EPA.

24. Europaparlamentet uppmanar dem som förhandlar om ett fullständigt EPA att verkligen se till att naturresurserna förvaltas på ett transparent sätt och att ange den bästa praxis som krävs för att AVS-länderna ska kunna dra största möjliga nytta av dessa resurser.
25. Europaparlamentet betonar att varje fullständigt EPA även måste innehålla bestämmelser om goda styrelseformer, om transparens i samband med politiska uppdrag samt om mänskliga rättigheter.
26. Europaparlamentet framhåller hur viktig den interna handeln inom regionerna är och att det behövs fler regionala handelsförbindelser för att kunna garantera hållbar tillväxt i regionen. Parlamentet framhåller vikten av samarbete och samstämmighet mellan olika enheter i regionen.
27. Europaparlamentet ser gärna en ytterligare sänkning av tarifferna mellan utvecklingsländer och regionala grupper, som för närvarande står för 15–25 procent av handelsvärdet, så att handeln mellan sydliga länder, ekonomisk tillväxt och regional integration gynnas ytterligare.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra allt den kan för att återuppta förhandlingarna om utvecklingsagendan från Doha och se till att avtal om avreglering av handeln även i fortsättningen gynnar utvecklingen i fattiga länder.
29. Europaparlamentet är övertygat om att fullständiga EPA bör ses som ett komplement till utvecklingsagendan från Doha och inte som ett alternativ för AVS-länder.
30. Europaparlamentet respekterar behovet av ett kapitel om försvar av handeln med hjälp av bilaterala skyddsmekanismer. Parlamentet uppmanar båda parter att inte i onödan använda sig av dessa skyddsmekanismer. Kommissionen uppmanas, inom ramen för de pågående förhandlingarna mot ett fullständigt EPA, att acceptera en översyn av skyddsmekanismerna i EPA så att dessa kan tillämpas på ett lämpligt, tydligt och snabbt sätt, förutsatt att kriterierna för deras tillämpning är uppfyllda.
31. Europaparlamentet efterlyser en snabb ratificering så att partnerländerna utan onödiga dröjsmål kan dra fördel av IEPA.
32. Europaparlamentet påminner om att även om IEPA kan betraktas som ett första steg i processen, är det i rättsligt hänseende ett helt fristående internationellt avtal som inte nödvändigtvis leder till ett fullvärdigt EPA.
33. Europaparlamentet betonar att parlamentets eventuella godkännande av IEPA inte föregriper parlamentets inställning till godkännande av ett fullvärdigt EPA, eftersom förfarandet för att sluta avtal hänförs sig till två olika internationella avtal.
34. Europaparlamentet påminner om att EAC är den enda region i vilken alla medlemmarna har anslutit sig till IEPA och erbjudit identiska avregleringsplaner. Dessa måste utvärderas regelbundet och revideras om de visar sig vara för betungande att genomföra.
35. Europaparlamentet påpekar att IEPA troligen kommer att påverka förbindelserna mellan regionen och dess närmaste handelspartner, och att man måste se till att bestämmelserna i det nuvarande avtalet bidrar till att underlätta kommande handelsavtal.

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga Östafrikanska gemenskapens begäran om att inför det fullständiga EPA omförhandla vissa kontroversiella frågor i IEPA som man vill ändra eller dra tillbaka.
37. Europaparlamentet uppmanar AVS-länderna att driva på avregleringsprocessen och ser gärna att sådana reformer utvidgas till att inte bara omfatta handel med varor utan även en ökad avreglering av handeln med tjänster.
38. Europaparlamentet påpekar att EPA bör bidra till att uppnå millennieutvecklingsmålen.
39. Europaparlamentet noterar att vid förhandlingarna om EPA har vissa AVS-länder velat ha med en klausul om mest gynnad nation, i vilken det fastställs en normal, icke-diskriminerande tull på import av varor, för att se till att alla exportörer behandlas som mest gynnad handelspartner.
40. Europaparlamentet välkomnar att nya och flexiblare ursprungsbestämmelser har förhandlats fram mellan Europeiska unionen och AVS-länderna. Om bestämmelserna tillämpas på rätt sätt och vederbörlig hänsyn tas till AVS-ländernas lägre kapacitet skulle detta kunna ge dessa länder stora fördelar.
41. Europaparlamentet betonar att exporten av gruvprodukter och träprodukter inte får skada ett sårbart ekosystem som spelar en avgörande roll för hela kontinenten, och att mekanismer för att ersätta kostnaderna för det miljöarbete som utförs av EAC:s partnerstater ska ingå i EPA.
42. Europaparlamentet anser att det är viktigt att man vid genomförandet av EPA inrättar ett lämpligt övervakningssystem som samordnas av en parlamentarisk kommitté som ska vara sammansatt av ledamöter från ledamöter från utskottet för internationell handel och från utskottet för utveckling, för att skapa lämplig balans mellan den ansvariga roll som utskottet för internationell handel har och en övergripande samstämmighet i handels- och utvecklingspolitiken. Denna parlamentariska kommitté ska ha ett flexibelt arbetssätt och aktivt samordna sin verksamhet med den gemensamma parlamentariska AVS–EU församlingen. Denna övervakning bör inledas efter det att varje IEPA antagits.
43. Europaparlamentet understryker i synnerhet den viktiga roll som AVS-parlamenten och de icke-statliga aktörerna spelar i övervakningen och styrningen av EPA och uppmanar kommissionen att se till att de involveras i de pågående förhandlingarna. Detta kräver en tydlig agenda, präglad av delaktighet, mellan EU och AVS-länderna.
44. Europaparlamentet efterlyser lämpliga och tydliga övervakningsmekanismer – med en tydlig roll och ett tydligt inflytande – för att följa upp vilka effekter EPA får, med ökat ansvarstagande i AVS-länderna och i brett samråd med de berörda parterna.
45. Europaparlamentet välkomnar att det har införts en översynsklausul i IEPA, i vilken det bekräftas att det ska genomföras en total översyn av avtalet senast fem år efter det datum avtalet undertecknas och vart femte år därefter, för att fastställa avtalets sociala och ekonomiska effekter, inklusive kostnaderna för och följderna av genomförandet av handelsåtagandena. Vid behov måste avtalets bestämmelser ändras och deras tillämpning anpassas, med respekt för och i enlighet med WTO:s bestämmelser och förfaranden.
46. Europaparlamentet uppmanar rådet att, när parlamentets samtycke krävs, höra

parlamentet innan det fattar ett beslut om provisorisk tillämpning av internationella avtal – som EPA – med tanke på att parlamentet vid en senare tidpunkt kanske förkastar det internationella avtalet, vilket skulle få till följd att den provisoriska tillämpningen av avtalet måste upphöra.

47. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas och AVS-ländernas regeringar och parlament, AVS-EU:s ministerråd samt den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen.